

PORTUGAL.

LISSABON den 7 September. (Over Engeland.)

De nieuwe censoren voor de drukpers zijn benoemd. Men heeft ze onder de Magistraatspersonen en de Letterkundigen genomen. De vorigen werden afgezet omdat zij de plaatsing van eenige artikelen hadden toegelaten, die het Gouvernement al te liberaal oordeelde, en men heeft ze door Priesters vervangen. De *Portuguez*, zal dus weder verschijnen, en men hoopt dat het in den regten zin zal wezen.

Gisteren heeft er in het ministerie eene zonderlinge verandering plaats gehad. De Markies van *Santarem*, Minister van Binnenlandsche Zaken, was met de zaken van zijn Departement bezig, toen Don *Gouvea Durao* binnen trad en hem aankondigde, dat hij in zijn plaats benoemd was. De Markies van *Santarem* verweigerde zich, en ontving eenige oogenblikken daarna zijn ontslag. Don *Gouvea Durao* moet het ministerie bekleeden tot de aankomst van den Markies van *Palmella*, in wiens afwezigheid men niets doen kan.

Volgens dat bericht zoude men moeten vooronderstellen, dat die censoren Magistraatspersonen of Letterkundigen zijn, welke tot den Geestelijken stand behooren. De benoeming van censoren hadden wij reeds vroeger, gelijk mede de ministeriele verandering, in onze vorige medegedeeld. De *Constitutionnel* bevat daaromtrent eenige vrij belangrijke bijzonderheden, naar eenen brief, onder dagteekening van den 8 September uit Lissabon, en eenen anderen uit Londen, ontvangen.

Don *Pedro* zoude, namelijk, bij het benoemen van zijn broeder Don *Miguel*, tot Regent van het Koninkrijk, persoonlijk aan den Koning van Engeland gescreven hebben, om, zoo als men zeide, zich te beklagen over Sir *William A Court*, en Zijne Maj. te verzoeken van door Hoogsterzelve aanzien te willen bevorderen, dat de instellingen, die hij aan Portugal had toegestaan, niet mogten onder den voet getrapt worden.

Dadelijk na den ontvangst van den brief, verzekerde men verder, dat er twee bezendingen afgegaan waren, de eene naar Weenen, ten einde het vertrek van den Infant Don *Miguel* te vertragen; de andere naar Lissabon, waar zij den 5den aankomen is, en, zegt men, de afzetting overgebracht heeft van Sir *William A Court*, die door Sir *Charles Stuart* zal vervangen worden. Kort na de aankomst, is Sir *William A Court* naar Ajuda vertrokken, ten einde, volgens zijne last, de Regentes te melden, dat, indien men niet de bevelen van den Koning Don *Pedro* oogenblikkelijk uitvoerde, de Gezant van Engeland teruggeroepen en alle band van vriendschap tusschen Engeland en Portugal verbroken zoude worden.

Dit had dadelijk het besluit ten gevolge ter afzetting van den Markies van *Santarem*, die geheel in ongenade was. Dora *Maria Reogate*, Hofdame der Infante, en vertrouwde van den Markies van *Santarem*, deelde daar in, zij had denzelfden dag het Paleis verlaten en zich naar het buitengoed van haren broeder den Markies van *Torres Novas* begeven.

De Heer *Bastos*, Intendant van Politie, had tweemaal vruchteloos gehoor verzocht bij de Infante, en men wilde zelfs dat hij den 7den mede zijn ontslag bekomen had, zoo wel als de Graaf de *Ponte*. De Heer *Gouvea Durao* was den Heer *Santarem* opgevolgd, en de portefeuille van Oorlog was den Heer *Candido Xavier* aangeboden, maar men dacht niet dat hij die zoude aannemen.

De Heer *Saldanha* had bevel ontvangen om zich ten vier uren nademiddag bij de Infante te gevoegen. Hier uit besloot men, dat hij weder in het Ministerie zoude komen na het vertrek van Sir *W. A Court*, die zich bereid maakte om Lissabon te verlaten, en reeds de verkoop zijner paarden had doen aankondigen.

Ook zouden de besluiten van den Koning Don *Pedro*, die tot nog toe buiten aanmerking gebleven zijn, zonder verwijl worden ten uitvoer gebracht. Den 7den was reeds de Heer *Pedro de Mello*, door Don *Pedro* tot Staats-Raad benoemd, ter vergadering genoodigd, en had hij die voor de eerstemaal bijgewoond. Men verwachtte dat hetzelfde weldra zoude plaats hebben met de andere benoemde Raadsheeren, zijnde de Kardinaal-Patriarch, *Ignacius de Corté Quintella*, Karel *Fredrik Caula*, de Aartsbisschop van Elvas, de Bisschop van Coimbra, *Philips Ferreira van Arango*, Frans *Manuel Gravitto van Veiga Lima* en Bernard *Josuas van Abrantes en Castro*.

Wijders verwachtte de Correspondent van den *Constitutionnel* binnen weinige dagen de afzetting te vernemen van den Generaal *Villa-Flor* en de zegenvierende herstelling van den Generaal *Stubs* in het Gouvernement van Porto. — De Heer *George van Aviles* was belast met het militair Gouvernement van het Hof en de Provincie *Estramadura*.]

SPANJE.

MADRID den 13 September. De Bisschop van Vich heeft den Koning eenen brief geschreven, waarin hij de redenen ontvouwt, die hem bewogen hebben om eene der Junta's van Katalonien voor te zitten, terwijl hij daar door grotere onheilen voor die Provincie meende voor te komen.

De Kapitein - Generaal *Campo - Sagrado*, met redenen vermoedende, dat de Generaal *Romagoza*, een voormalig partijganger gedurende den oorlog der onafhankelijkheid, en laatstelijk Gouverneur van Mataro, verstandhouding met de weerspanningen had, liet hem gadeslaan en wilde hem zelfs doen vasthouden; maar *Romagoza*, die er berigt van kreeg, verliet Mataro, zonder verlof daartoe gevraagd te hebben, en begaf zich, in deze hoofdstad aangekomen zijnde, dadelijk naar de Koninklijke residentie, de Koning gaf hem een lang gehoor en weder een vrij geleide naar Katalonien, waar hij beloofd heeft alle zijne pogingen bij de weerspanningen, zijne landgenooten, te zullen aanwenden om ze te bewegen naar hunne haardsteden terug te keeren. De Heer *Romagoza* is te Madrid terug gekomen, en heeft een gehoor bij den Minister van Oorlog gehad; hij moet zich onverwijlt weder naar Katalonien begeven.

Men heeft te Saragossa aangehouden den voormaligen guerillero *Leon*, twee Monniken, een Kanunnik en een vijftiental andere personen van verschillende klassen, die met het hoofd der guerilla, *Adam Truxillo*, en verscheidene andere gevangene zamenzweerdens, onder eene goede begeleiding, naar Karthago zijn vervoerd; indien men met dezen maatregel twee dagen getoefd had, zoude er te Saragossa een opstand uitgebarsten zijn. Er werft nogtans op dit oogenblik eene vrij aanzienlijke bende om in de ommestreden van Teruel.

De Markies van *Saint-Roman* vervangt den Graaf *Espagne* in den dienst bij den Koning; de Generaal *Espagne* moet zich onverwijlt naar Lerida begeven. Behalven de troepen van de garden, die onlangs deze hoofdstad verlaten hebben om zich naar Katalonien te begeven, zoude ook nog een regiment vertrekken. De Generaal *Espagne* zal zijn hoofdkwartier te Lerida nemen, en tot hoofd van den Generaal-staf hebben den Graaf *Espileta*, Kolonel van het 4e regiment garde infanterie. Ook zoude er eene brigade der gardes, met de kurassiers op Katalonien gerigt worden; zijnde het 5e regiment infanterie, hetgeen zich van het observatieleger derwaarts begeeft, van 1500 man op 2000 gebracht.

Men verzekert, dat de Koning aan den Staats-Raad heeft doen weten, dat hij niet arzelen zoude om zich aan het hoofd der troepen te stellen, en naar Katalonien te begeven, indien de tot nogtoe genomene maatregelen niet genoegzaam bevonden werden, om die provincien te bevredigen.

Het blijkt, dat de weigering der kanonniërs van Tarragona om deel te nemen aan een komplot om die sterkte ten behoeve der Opstandelingen te stellen, dezelve gered heeft.

De Generaal *Valdes* is tot tweede Generaal van Arragonien benoemd, waar hij het bevel zal voeren over de provinciale militia.

Ten gevolgen van eene verkoop van kwikzilver, door ons Gouvernement aan den Heer *Aquado*, Spaansch Bankier te Parys, gedaan, zoude deze onverwijlt aan hetzelfde derdehalf miljoen franken in wisselbrieven overmaken.

Volgens de laatste berigten van Katalonien, hadden de Opstandelingen alle verdere onderneming tegen Gironne opgegeven. *Figueres* werd voort twee maanden geproviandeerd.

Den 14 September. De Koning verlaat den 22ste het Eskuriaal, en zal overnachten te Ocaas, (zestien uren van daar); den 23ste te Quinsamar, (negende half uur); den 24ste te Albacete, (achtien uur en een half); den 25ste te Chinot, (23 en een half uur); den 26ste te Vinaros, (drie en twintig uur), en zich den 27ste vandaar naar Tarragona begeven.

Het gevolg van Zijne Maj. zal bestaan uit den Markies *Albudigte*, Kapitein-Generaal der Garden; den Minister van Gracie en Justitie *Calomarde* en van den Kabinets-Secretaris *Meras*, alle drie zullen in hetzelfde rijtuig met Zijne Maj. gezeten zijn.

Vóór den 15 October zullen zonder twijfel 20,000 man in Katalonien en in Beneden-Arragon vereenigd wezen. De *Aggravados* maken groote toebereidselen, maar bieden weinig wederstand. Zij hebben Manreza, op de aanadering van acht honderd man troepen van het Gouvernement, dadelijk geruimd. Te Tarragona hebben zij de muiters hunner partij die zich bij hunne nadering begonnen te roeren, in den steek gelaten, toen zij deerlijk met schrootvuur onthaald werden; hoezeer zij voor Tortosa een barakken, dat zich bij den Generaal *Manso* gevoegen wilde, tot den terugtocht in de stad genoodzaakt hebben.

De tegenwoordigheid van den Monarch zal intusschen meer afdoen dan alle de legers, en men vleit zich, dat de Opstandelingen, van welke partij zij ook zijn mogen nu erkennen zullen, dat FERDINAND wel degelijk besluten heeft, om zijn gezag en zijne regten te doen eerbiedigen, door persoonlijk de daden en uitwerkselen daartoe te besturen.

BARCELONA den 14 September. De Opstandelingen eerbiedigen de posterijen niet meer. De postwagen van Valencia heeft men aangehouden en zijne officiële correspondentie en onderscheidene bijzondere brieven ontnomen. De reizigers hebben hun geld moeten afgeven, en twee Officiëren onder dezelve, zijn gevangene genomen. (Het vervoeg op de kant van deze bladz.)

De Junia's ter zuivering waren zaamgesteld uit heden die zelf niet gezuiverd waren of door kuiperij en geld gezuiverd verklaard werden; terwijl geen der personen, die tot het Koningsgezind leger behoord hadden, tot lid derzelver had kunnen benoemd worden. Verscheidene militaire en burgerlijke Constitutionele had men aangeveld, zonder dat zij eenige zuivering ondergaan hadden; terwijl men Koningsgezinden met de wilkeurigste onbeschaamheid afhandelde. Alle de koninklijke besluiten om de revolutionairen te straffen waren nuteloos gebleven; de Koningsgezinden bespotten de Constitutionelen begunstigd, deze aangeveld afgezet geworden. Men had wel de Politie, de Justitie, en een Constitutioneel ongedierte, voormaals de veld uit een Constitutioneel ongedierte, voormaals de veld

(Het vervoeg op de volgende)

Op last van het Gouvernement.
Manreza (Drukkerij van Martin Trullas;)

De Koningsgezinde Kastiliaan.

Zondag den 9 September 1827.

Leve de Godsdienst! Leve de absolute Koning! Leve de Inquisitie! Dood aan de Politie! Dood aan de

Vrijmetselarij en alle geheime Secten!

En bevat eene afkondiging door den Kommandant van Vich, *Joseph Clara*, aan de inwoners gedaan om ze met de beweegredenen die de Opstandelingen aanvoeren, bekend te maken, en ze op te roepen, om gewapend, gevoerd en beloofd te worden. "Nimmer zouden zij de partij der Constitutionelen omhelzen; hun oogmerk was om Ferdinand VII van de schandelijke vrijmetselaars te verlossen, die het bestuur hadden blijven belouden of weten te verkrijgen."

van onderstand, zonde de bezetting zich gewapend hand door de Opstandelingen moeten slaan.

Vóór drie of vier dagen heeft men te Vich gedurende den nacht vijf en tachtig der rijkste stedelingen opgeligt en in de stadsgewangen gezet. Te Reuss en in de andere voornaamste steden, die in de magt der Opstandelingen zijn, worden de rijke kooplieden en welgestelde eigenaren het meest vervolgd.

Het bestuur heeft eenige exemplaren der drie eerste nummers van een dagblad, hetgeen de dirigerende Junta van Katalonien, door de Opstandelingen te Manreza opgericht, aldaar uitgeeft. De vorm van dit dagblad en gaardheid van deszelfs inhoud verspreiden eenig nader licht over de geaardheid van den opstand; het laatste nummer luidt aldus:

genomen. Zij ontmoeten tot nog toe weinig tegenstand en maken dagelijks vorderingen.

De nieuwe Gouverneur van Mataro, de Generaal *Breton*, gedraagt zich tot nog toe wel. Hij stelt alle zijne pogingen te werk om de Opstandelingen te beletten van nieuws in de stad te dringen. Hij heeft besloten om, des noods, allen te wapenen, welke men sedert 1823 de wapenen, niet heeft durven toevertrouwen. Hij heeft op doodstraf verboden, de alarmklok te trekken bij den aantocht van 's Konings troepen.

Het garnizoen van Gironne bestaat uit 1200 man van het 3de regiment van linie, onder bevel van den Kolonel *Don Pedro Bassa*. Het kasteel van Cordua deed, volgens de laatst ontvangene berigten, nog wederstand, ofschoon het nauw belegerd was. Indien de levensmiddelen mogten komen te ontbreken voor het opdagen

„dieden altijd op eene wijze, die zeker niet konde „doen vermoeden dat deze Echtenooten elkander „immer zouden hebben kunnen verlaten.“

Op zekeren avond dat zij in een koepel aan den weg zaten, zagen zij op het allerovervloedigste den Heer van Dalen, een der bijzonderste vrienden van mijn man. Van M... had een zeer lang gesprek met hem, op den uitgang van hetzelfde werd bepaald, dat men morgen reeds het vaderland moest verlaten om er niet weder in terug te komen dan met de krijgsvrienden der Fransche Republiek. De reis die nu ondernomen moest worden, de soort van belangen en gewicht, waartoe de gebeurtenissen, te midden van welke van M... nu geroepen scheen om een' werkdadige rol te spelen, onze schriftzetter, zoo als het haar voorkwam, stonden te verheffen, dit alles gaf eene nieuwe veerkracht aan hare denkbeelden;

„dadelijk hield zij zich bezig om met den levendigen „fijver, alles wat voor de reis noodig was in gereedheid „te brengen, en, zoo als men denken kon, zegt zij, „verzuimde ik niets van heegene voor mijn toltet ver- „eischte werd. Hierna drukt bezig zijnde, werd er „met eene vreeselijke onrustigheid aan het hek van de „plaats geschild, de boodschap was dat men aanstonds „inkwartiering van een aantal officieren van den staf des „Hertogs van York te wachten had. De boodschap „werd onverwijld van zes Engelsche militairen gevolgd. „Onze Schriftzetter liet die Heeren in een zij-vertrek bre- „ngen, verscheenen toedien, en maakte zich gereed „om haren man die juist van huis was van het bezoek, „der ongenoodigde gasten te gaan verwittigen, hetwelk „hun ten deel was gevallen; in den oogenblik dat zij „wilde uitgaan, werd zij verzocht 't huis te blijven,

„uit hoofde dat hare gasten verlangden haar te spreken, „zij, niet bedesd wistende schijnen, trad dadelijk bij „hen in de kamer. Binnenkomende zag zij eenige offi- „cieren achtereels op canape's en armstoelen uitgestrekt; „het gemaal der nieuw aankomende vermeerderde van „oogenblik tot oogenblik. Eenigen schreeuwden zeer „sterk; anderen bonden op het terras hunne parken aan „de groene tralieduren der volière, of liepen door de- „zelven de schoone bloembedden vertrappen. Niemand „hunner had ook maar de allerliefste beweging gemaakt „om de vrouw van den huize bij haar intraden in de „kamer te groeten; sommigen bezagen haar met onbe- „scheiden' nieuwsgierige blikken, andere maakte haar „een paar ongepaste complimenten in gebroken Hollandsch; „een dier Heeren wilde haar bij de hand varen, het „welk hem echter door twee huisschiedenden die haar op

den voet gevolgd waren belet werd, en op een toon „die standvastigheid en onbeschroomdheid te kennen gaf, „zeide zij: „Ik versta uwe taal niet, mijn Heeren! „het Italiaansch is mijne moedertaal; maar ik versta „Fransch te spreken. Derhalven antwoord mij in die „taal op mijne vraag: waar zijn uwe billyen van „inkwartiering? De vastheid dezer woorden, had al „niet, die een tamelijk goed vizier had, maar die over- „dading dik was en eene onbegrijpelijke houding had, „noodigde de Dame met beleefdheid om te gaan zitten. „Hij vertoonde nu het bevel krachtens hetwelk zij ver- „plicht was, hem en zijn gevolg te logeren; deze officier „was niemand anders dan de Hertog van York zelf. Bij „het hooren van dien naam, was het haar als of zij door

(Het vervolg op de volgende bladz.)

der van Napoleon toegedaan, moeten wijzigen, maar „er bleef nog veel kwaad over dat men herstellen moest. „Men moest de goddeloosheid, de onrechtvaardigheid, „en alle de ambtenaren uitroeijen, die tot de duistere „secten der vrijmetselaars, communeros en andere ongodsdienstigen behoorden, welke onder het masker der „gematigdheid bestuurden. Tweemaal honderdduizend „Koningsgezinden, door de schandelijke Secretarissen, „die over het bestuur beschikten, veracht, ja zelfs ver- „volgd geworden, waren de wapenbroeders die hen „wachten om te overwinnen of te sterven onder het „uitroepen van: *Leve de Godsdienst! Leve Ferdinand VIII!* „Dood aan de Secretarissen! Dood aan de slechte ambtenaars!“

Verders meldt dat dagblad, dat de Kommandant- „Generaal der voorhoede van het Koningsgezind leger, „den 4. dezer maand, Igualada binnengetrokken en aldaar „met dergelijke kreeten ontvangen was.

Dat Don Paul Miro, een rijk koopman en eigenaar „te Reuss, een korps van drie honderd man in de om- „streken van Montblanc had opgerigt; dat zich te Pont „de l'Armentera, een ander Bevelhebber aan het hoofd „van vijf honderd onverschrokken Koningsgezinden be- „vond; dat te Mataro de troepen der Opstandelingen „de Fransche troepen ontmoet hadden en deze vertrok- „ken waren, zonder hun eenige moeilijkheid te veroor- „zaken, en dat de Opstandelingen zeevierend Cervera „binnengetogen zijnde, men aldaar den 5. eene provisio- „nele Junta voor het district had opgerigt, en dat, ein- „delijk, de Junta van het Vorstendom binnen deze stad „(Manreza) opgerigt, eene militaire Junta voor dezelve „benoemd had.

PUICERDA den 19 September. Het gemaal der Op- „standelingen neemt van dag tot dag toe. De geweld- „digheden die men tegen de bevolking uitoefent, vermeerdert „niet weinig de partij der misnoegden, en men „plundert uit vrees van geplunderd te worden. De geaar- „dheid van den opstand is zoodanig, dat er Koninklijke „vrijwilligers, en zoo wel de lieden van alle soort van „gevoelens als van onbestemde gevoelens deel aan nemen. „Reuss, een der bloeiendste en rijkste steden van „Katalonien, is, naar men voor zeker opgeeft, in de „magt der *Aggravados* gevallen, die ze eene krijgsschat- „ting van 100,000 piasters opgelegd, en hunne troepen „vier uren plundering toegestaan hebben.

Ofschoon de citadel van Cordua nog wel altoos door „'s Konings troepen bezet blijft, is nogtans de stad in „de magt der Opstandelingen, die al het onliggend land „afloopen; zij stroopen tot bij *Conque de Tremp*, en hebben „reeds levensmiddelen van die stad geëischt; maar men „heeft nog geen stellig bericht, dat zij dezelve bezetten.

FRANKRYK.

PARYS den 25 September. De jonge Prins van Met- „ternich is hier als buitengewoon koerier aangekomen. De „Gezant van Oostenrijk heeft een koerier naar Weenen „afgezonden.

— De Heer Lamb, Gezant van Engeland bij het Hof „van Madrid, is gisteren alhier aangekomen.

— De Heer Villa-Real, Gezant van Portugal te Lon- „den, vertrekt morgen van hier naar Weenen.

— De Vicomte van Canellas *Antoon d'Aselva Ponto*, „Portugeesch Generaal en Chef der Generaal-Staf van „den Markies van Chaves, is eergisteren met zijn Aide- „de-Camp *van Silveira* te Parys aangekomen.

— Mevrouw *Catalani*, die men voor eenigen tijd „meldde dat schipbreuk geleden had, is te Stockholm aan- „geland, waar zij Zaterdag den 17 September haar eerste „concert moet gegeven hebben.

— Te Dijon staat een appelboom in volle bloesem „als in de lente; er bevinden zich tevens appelen aan „die op het rijp worden zijn.

— Het Hof van Assises zal den 8 October zijne „eerste zitting houden onder het voorzitterschap van den „Heer *de Monmerqué*. Den 18 of 19 zal voor hetzelfde „teregstaan de Abt *Contrefatto*, beschuldigd van aanslag „tegen de eerbearheid van een meisje van acht jaren.

— De *Gazette de France* merkt aan, dat *Nikolaas „Josef Molitor*, wien het Hof van Cassatie zijne voor- „ziening ontzegd heeft tegen het vonnis der Assises van „het departement Seine et Oise, waarbij hij tot levens- „lang dwangarbeid is veroordeeld, dat, zegt men, „deze mensch geen Franschman is, als zijnde zoo veel „verder, en wel in het Groot-Hertogdom Luxemburg „geboren; noch eenige kerkelijke bediening uitoefende, „daar hem dit reeds vóór vierdehalf jaar, in Februarij 1824, „door den Bisschop van Versailles verboden werd, ja dat „men gegroude redenen heeft om hem voor geen Priester „te houden.

— den 27 September. Heden was de beursprijs der „5 pCts. in gereed geld, 101 fr. 80 c.; 3 pCts. 72 fr. „50 c. Bank-Actien 2000.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 26 September. Z. Exc. de Com- „missaris-Generaal *du Bas de Gisignies*, heeft twee du- „zend guldens ten behoeve der slachtoffers van de laatste „volks-ziekte te Groningen; en vijf honderd guldens ter „leniging van de schaden door het springen van het kruid- „magazijn te Ostende overgemaakt.

— Uit Maastricht schrijft men den 25 September, „dat er Zondag den 23. dezer, in de gemeente Berlingen, „'s namiddags ten half drie ure, in een huis nabij de poort „van Diest een verschrikkelijke brand is ontstaan, die „zijne verwoestingen tot aan het oude collegie van het „ander einde van de stad, heeft voortgezet. De brand „heeft den geheele nacht doorgewoed; de meeste der „afgebrande huizen waren van denne-hout gebouwd. „Zeer veel vee en al de ingevoerde oogst is een prooi „der vlammen geworden. Men schrijft de oorzaak van „dien brand aan nalatigheid toe; men is bezig met er een „geregte onderzoek na te doen.

— De Commissaris *Karel van der Borg* alhier, „begaf zich eergisteren avond bij den Heer *Pervex*, om „hem eene kleinigheid van drie centen ter hand te stel- „len, die hij hem nog terug moest geven; hij deed zulks „met deze woorden: *Ik ben u drie centen schuldig, hier „zijn ze, want men kan elk oogenblik sterven.* Terzeiver

tijd nam, en drukte hij de regterhand van den Heer „*Pervex*, en viel plotseling dood. Men verzekert, dat „zijn lijk geopend zal worden.

— De Graaf *Capo d'Istria* is van Londen binnen deze „stad aangekomen om zich van hier naar Parys te begeven.

— H. M. de Koningin is geheel hersteld. Gisteren „heeft H. M., vergezeld van H. K. H. de Prinses „*Marianne* met haar rijtuig een toer in de *Allée Verte* „gedaan.

LEYDEN den 30 September. Abo, sedert eeuwen „de hoofdstad van het Hertogdom Finland, is in den nacht „van den 5 tot den 6 dezer geheel in aschen gelegd. „De brand, door eene onvoorzigtigheid ontstaan, maakte „zoo snelle vorderingen, dat in minder dan 7 uren, de „twee gedeelten der stad aan weerszijde der rivier en „zelfs de brug in vlam stond. Van uit de rookende puin- „hoopen verheffen zich nog slechts de oude toren der „Domkerk, het Gerichtshuis, de Universiteit, het Stad- „huis, de Apothekers winkels, de Posterij en eenige „winkels, de eenige treurige overblijfselen die nog ge- „tuigen, dat de stad Abo eenmaal bestond.

— Uit Erberfeld schrijft men den 25 September, „dat er daags te voren in de stad Schwelm een brand „ontstaan was, die in den beginne weinig scheen te be- „teekenen; maar door den wind zoo snel verbreid werd, „dat hij, ongeacht alle aangewende pogingen ter sluiting, „in minder dan 24 uren, 40 huizen had in de aschen „gelegd, beneffens de Katholieke Kerk en het Raadhuis.

— Volgens brieven te Trieste den 17 September uit „Konstantinopolen ontvangen, liep in die stad het ge- „rucht, dat de Engelschen in naam der drie Mogend- „heden, bezit moesten nemen van Napoli di Romania. „Konstantinopolen was niet zeer rustig en de gemoede- „ren niet te wel gestemd. Er zouden zich Turksche „troepen naar de Oostelijke grenzen begeven; van de „Egyptische vloot, die den 1. Augustus met landing- „troepen onder zeil gegaan was, had men nog geen tijding.

— De slavenhandel is in Zweden op doodstraf ver- „boden.

MENGELINGEN.

GEDENKSCHRIFTEN

RENER

T Y D G E N O O T E .

(Vervolg der Mengelingen van „Maandag jl.)

De zes eerste maanden van het huwelijk der jonge „Echrgenooten, waren een' tijd van geluk en ongestoord „genoegen. De pleisierottogjes die in Holland doorgaans „onmiddellijk na de plegrige voltrekking des huwelijks „plaats grijpen, geëindigd zijnde, hoopten de jongelieden „dat stille rust der levendigheid der vermaken zoude ver- „vangen, toen dadelijk het krijgsgedruisch, en de, met „elken dag meer veldwinnende, voortgang der Fransche „revolutie eene geheel nieuwe en onvoorziene rigting „aan hunne denkbeelden kwamen geven, en dadelijk eenen „beslissenden invloed uitoefenden op het levenslot, zoo wel „van den man als van de vrouw. De Heer v. M.... „was zeer gegoed in de Belgische provincien; en in „Holland was hij van de partij die zich tegen het Stad- „houderlijke hof verzette. Hij was ook een driftig „voorstander van de Fransche revolutie. De moeder van „de schrijfster had gewenscht dat haar schoonzoon zich „buiten alle staatkundige woelingen en geschillen mogt „houden, en begreep dat niets dan eene stille ingetogen „levenswijze in staat was om zich in tijds tegen het allens „opkomende onweder in veiligheid te stellen. Maar alle „vertoogen waren vruchteloos, in weerwil van al den „eerbied en de gehechtheid, welke de Heer v. M.... „voor zijne schoonmoeder had, bleef hij echter onwrik- „baar bij zijn eenmaal genomen besluit, om door alle „middelen over welke hij beschikken kon, de zegepraal „dier zaak te bevorderen, van welke hij waande dat de „vrijheid en het geluk van zijn Vaderland afhing. Hij „deed dan ook zijn best om zijne jonge huisvrouw tot „zijne gevoelens over te halen, hetwelk hem echter „niet dan met moeite gelukte, daar zij een grooten af- „keer van de leer der volstrekte gelijkheid bij zich ont- „waarde, en ook in geheel tegenovergestelde denkbeel- „den opgevoed was. Eindelijk liet zij zich door haren „Echtgenoot overhalen, en beloofde hem allerwege te „zullen vergezellen werwaarts hij zich zoude willen be- „geven. Hare geheele familie verstrooide zich, hare „moeder ging wonen op een Buitenplaats niet verre van „Leiden; de ouders van haren man gingen een Buiten- „goed betrekken, (zoo als er in den Franschen tekst „staat *'s Graveland sur la route que nous devons suivre s'il „nous convenait de quitter la Hollande*, maar dewijl uit „het vervolg blijkt, dat zij van daar meermaal uitstapjes „deed naar Amersfoort, zoo moet hier zeker verstaan „worden te *'s Graveland*.) De Heer v. M.... had „aanvankelijk het voornemen om slechts weinige dagen te „'s Graveland door te brengen; hij had dus zijne vrouw „verzocht om maar weinig menschen te zien, „en ik „zegt zij, „had weinig moeite om dit verzoek te ver- „vullen, want *het flegme* der Hollandsche Dames, de „deftigheid harer manieren, hebberlijken en houding „contrasteerden ongemeen met de levendigheid van „mijn humeur, hetwelk geheel Italiaansch was.“ Ter- „wijl de Heer v. M.... zich in zijne vertrekken op- „sloot om de depeches te lezen, welke hem de koeriers „aanbragten, die van alle oorden aan hem geadresseerd „werden, deed Mevrouw verre togten te paard, of gaf „zich aan hare leeslust over, of schreef aan hare moeder. „Deze manier van leven, dus vervolgde zij, „be- „haagde mij: somtijds kreeg ik wel eens een aanval „van mindere ernstige gedachten, maar dan zocht ik „mijnen Echtgenoot in zijn kabinet op, deed hem „verwijtingen, dat hij om de staatkunde, mij geheel „scheen te vergeten, doch deze kleine discussien ein- „(Het vervolg op den kant van deze bladz.)

den Heer
ekert, dat
innen deze
gebeven.
Gisteren
de Prinses
Allée Verte
rt eeuwen
den nacht
en gelegd.
an, maakte
uren, de
rivier en
ende pun-
toren der
het Stad-
en eenige
ie nog ge-
eember,
een brand
een te be-
reid werd,
er sluiting,
de asschen
Raadhuis.
tember uit
ad het ge-
Mogend.
Romania,
gemoede-
Turksche
; van de
et landing-
ene tijding.
dstraf ver-

een vreeselijk gevoel getroffen werd, en dadelijk was zij beducht voor de veiligheid van haren Echtgenoot. Het zamentreffen van den dag dat een zoodanig perso- naadje haar gast werd, met dien welken haar man ge- kozen had, om zich bij het Fransche leger te gaan voegen, scheen het resultaat te zijn van een voorover- legd plan, om de uitvoering van dat ontwerp te belet- ten. Zoodra dit denkbeeld zich voordeed, werd zij bedacht om haren man te redden. De Hertog van York wendde beleefdelijk pogingen aan om haar terug te houden; maar zij verliet niet te min het vertrek, onder voorwendsel dat zij eenige huisselijke bevelen moest gaan uitdeelen. Spoedig een kort briefje te schrijven, een lijfknecht te bevelen, dat hij haren Echtgenoot op eenigen afstand moest te gemoet gaan, en hem dat briefje ter hand stellen, was alles het werk van een oogenblik; nogtans was hare voorzorg onnut: want juist op dat tijdstip stapte de Heer V. M. . . in zijn huis, gevolgd van zijnen vriend van Daulen, en vergezeld van Engelsche soldaten die hen in tegen- woordigheid van den Generaal bragten. Zoodra V. M. . . zijne vrouw zag, gaf hij een luide vreugde kreet, want hij was hevig om haar bekommerd geweest; en zij ook, zonder zich van het bijzijn der vreemde krijgslieden te storen, vloog in zijne armen: V. M. . . antwoordde met fierheid op de vragen welke men hem deed; de verontwaardiging teekende zich op zijn gelaat en schit- terde in zijne oogen. „Gij zijt hier de sterksten,” zeide hij aan den Hertog, op het einde van het verhoor dat men hem deed ondergaan; mijne vrijheid is in uwe handen; gij kunt mij in de gevangenis werpen; maar mijne wenschen zullen altijd voor de onafhankelijkheid van mijn Vaderland zijn.”

(Het Vervolg en Slot in het eerst- komende Mergelwerk.)

ZEEVAART- EN KOOPHANDELS-WETTEN.

REDEVOERING

VAN DEN HEER

W. HUSKISSON,

OVER DIT ONDERWERP.

Te Londen bij J. Hatchard en Zoon, Pucadelly, is van de pers gekomen een werkje, ten titel hebbende: *Navigation Laws. — Speech of the Right honorable W. Huskisson, in the house of Commons, Friday, the 12de of May 1826, on the present state of the shipping interest With an Appendix, containing the several ac- counts referred to, 70 Bl. 8vo.* Dat is: *Zeevaarts Wetten. Redevoering van den Heer W. Huskisson, in het Huis der Gemeenten, op Vrijdag den 12 Meij 1826, betrek- kelijk ten tegenwoordigen staat der belangen van de scheepvaart; met een Aanhangsel, behelzende de onder- scheide stukken, als Rekeningen, enz., waaraan zich de spreker refereert.*

Dit stuk en de bijvoegsels is van eene zoo belang- rijke aard, dat het ons dubbeld waardig voorkomt, om, door middel van ons *Mergelwerk*, aan onze lezers geknopt kenbaar gemaakt te worden, zoowel om de algemeene belangrijkheid van het gansche onderwerp, als om de opmerkelijke erkenntissen, welke den Heer Huskisson als 't ware ontsnapt zijn, en die vooral den Nederlandschen lezer, menige stof tot nadenken kun- nen geven.

De aanleiding tot deze redevoering was eene Petitie, die den 27 April aan het Huis gepresenteerd was, en welker voorname inhoud eene klagte was, over de jongste veranderingen die er in de Navigatie-wetten gemaakt waren; het was bij die gelegenheid dat de Heer Huskisson zijn voornemen te kennen gaf, om in eene ontwikkeling te zullen treden van den tegenwoor- digen staat der navigatie van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië, in Ierland.

„Een zeker Parlements-lid,” zoo begint de Heer Huskisson, „heeft in den loop dezer zitting, dikwijls aanleiding genomen om zich toe te geven in zekere onakelmatige voorspellingen, verboden van den on- dergang van dit land, als het resultaat van de Com- mercial Policy van het Gouvernement. Op dat oogenblik, dit erkent men, was echter de Commer- cie van dit land genoeg werkzaam, en de vraag naar koopvaardij, grooter misschien dan immer bevoens beleefd was geworden. De voorzeggingen van dien Onheils-Profeet, maakten ook geen grooten indruk, noch in het Huis, noch daarbuiten.

„Onlangs echter zijn er een aantal Petitiën inge- diend bij het Parlement, van belanghebbende perso- nen, die alle hunne beduchtheid komen te kennen geven, dat de belangen van de scheepvaart in een staat van verval geraakte, en dat mitsdien de midde- len van den voorspoed en de veiligheid van dit land, op gelijke wijze ondermijnd worden.”

„Wanneer zulke indrukken gemaakt worden in zulken toorden, alwaar het gezag en de persoonlijke invloed der rekwestranten eene zeer bijzondere consideratie genieten, vertrouw ik, dat er geen apologie zal noodig zijn, wanneer ik de aandacht van het Huis inroep op een onderwerp hetwelk van zulk een overwegenden invloed is op de maritime magt en grootheid van dit Rijk. Ik ben wel overtuigd van den afkeer dien de achtbare leden van dit Huis moeten gevoelen om in de dorre en vervelende bijzonderheden te treden, welke van deze zaak onafscheidelijk zijn; maar ik ben ook niet minder overtuigd, dat de zaak zelve van zulk een hoog en levendig belang is, dat ieder lid van dit Huis daar aan de meest ingespannen oplettendheid zal willen wijden. De Navigatie-wetten in dit Rijk, hebben een tweeledig onderwerp. Eerstelijk, om in dit land te scheppen en te onderhouden eene groote commerciële Marine; en ten anderen, (en dit punt is in de oogen eens Staats- mans van niet minder gewigt) om elke andere Natie te beletten, dat zij geen al te groot deel bemagtige der scheepvaart van het overige der wereld: *to prevent any other nation from engrossing too large a portion of the Navigation of the rest of the world.*

„In dit systeem handelende, is onze algemeene regel en rigtsnoer geweest, om zoo veel mogelijk te beper- ken de inkomende regten van buitenlandsche producten in dat land, het zij met schepen aangebragt van het land hetwelk de voortbrengsels oplevert, of op Britsche schepen. Uitzonderingen zijn er zeker op dien regel geweest, maar die uitzonderingen zelve hadden de strek- king om het beginsel te bevestigen.

„Wanneer ik stellig zeg, dat het hoofdonderwerp van ons systeem van Navigatie daarin steeds bessaan heeft om eene groote commerciële Marine te scheppen, zoo geloof ik er te mogen bijvoegen, zonder vrees van regen- spraak, dat dit doel niet enkel kon bereikt worden door regelingen, beperkingen en door verbodswetten, hoe fijn ook uitgedacht en verdeeld. De eenige ware en duurzame grondslag eener groote commerciële Marine bestaat in eene ruime onbeperkte wetgeving, waarbij geene verbodswetten iets afdoen. Al wat derhalve hiertoe kan bijdragen om den algemeenen koophandel van dat Rijk meest te bevorderen, is ook het middel om deszelfs scheepvaart uit te breiden. Deze twee belangrijke en alles afdoende springveren van magt en welvaart zijn noodwendig door een onoplosbaren innigen band veree- nigd. Ik wil daar mede niet zeggen dat de belangen van zeevaart en koophandel identiek dezelfde zijn. Ik weet dat dit zoo niet is. Ik weet ook dat alles, wat vrijheid van handel betreft, dienstig is om scheepvaart, nijverheid en allerlei welvaart te bevorderen; hoezeer dan ook de kapitalen daar onder eene oogenblikkelijke stagnatie zouden kunnen ondergaan. Maar dit neemt niet weg, dat vrijheid van handel de eerste en zekerste waarborg oplevert voor het behoud, het welzijn en den voorspoed der natie; en vooral dat deze maatregelen bovenal geschikt zijn, om den (ascendant) alles te boven- gaanden invloed der Britsche scheepvaart op den Oceaan te bevestigen, en ons juist daar door de hooge plaats in den rang der volken te doen behouden, die juist door ons koophandels en scheepvaarts overwigt, meer dan door eenige andere toevallige omstandigheid, aan dit Rijk is mogen te beurt vallen.”

De Heer Huskisson — hij moge dwalen, (hetwelk wij zeker niet gelooven — wij *Hollanders*, die het duur genoeg geleerd hebben, dat het verlies van handels- vrijheid, ook ten slotte elke andere vrijheid in den grond boort,) of niet dwalen, is een edeldenkend en handelend man, die rond voor zijn gevoelens uitkomt; want onbewimpelt zegt hij, dat wanneer de maatregelen, die door het Engelsch Gouvernement aangenomen zijn, het land openleggen voor het gevaar, waarmede het, naar sommige donkere vooruitzichten bedreigd wordt; dan heb ik mijzelf eene niet gemakkelijke taak opgelegd, daar ik er vooruit kome, deze maat- regelen te willen handhaven en verdedigen.

De Heer Huskisson verklaart, dat hij geenszins van gevoelen is, dat men den eenen tak van neering en welvaart boven den anderen moet begunstigen, en hij begrijpt dat de vraagpunten, die in aanmerking komen, deze zijn:

- 1°. Of de veranderingen, welke in de zeevaarts- wetten gemaakt zijn, al dan niet de groote al- gemeene belangen blootgesteld hebben aan onze- kere kansen en loterij, (to jeopardy and hazard.)
- 2°. Of deze veranderingen van eenen aard zijn, dat zij een of anderen bijzonderen tak van belang- rijken handel of bedrijf, in eenen toestand van bezwaar gebragt hebben, om aanspraak te geven op bijzondere consideratie.
- 3°. Of bij deze veranderingen, 's Konings Gouver- (Het vervolg op de kant van deze bladz.)

* * * Heden beviel van een welgeschapen ZOON, CATHARINA MARIA TIELEMAN, geliefde Echt- genoote van

C. D R O S.

LEYDEN 29 September 1827.

* * * De Ondergeteekende, zeer gevoelig voor de aan hem betoonde deelneming, in de, vooral op zijne hooge jaren, zoo grievende smerten, wegens het treurige over- lijden van zijne eenigen, hem zoo dierbaren Zoon, dankt bij deze zijne Vrienden en Bekenden; God biddende dat zij lange voor alle treffende sterfgevallen mogen bewaard blijven.

LEYDEN 26 September 1827.

A. J. B. DRABBE.

* * * Daar wij bij het overlijden van ons dierbaar Zoon HENRY HASEBROEK, van onze Vrienden en Stadgenooten de onduidelijkste en voor ons hart de aandoenlijkste bewijzen van algemeene deelneming ontvangen hebben, zoude het wel het meeste aan het gevoel van ons hart voldoen in persoon daarvoor we- derkerige erkenntis te bewijzen; doch mijne menig- vuldige werkzaamheden hiertoe geen tijd overlatende, brengen wij met den grootsten weemoed, bij deze, aan alle onze deelnemende Vrienden en betrekkingen het offer der dankbaarheid toe.

LEYDEN den 28 September 1827.

A. HASEBROEK, Med. Doct.

C. P. HASEBROEK, geb. ELAND.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 28 September 1827.			
Holland, Werkelijke Schuld. 2½ pCt. f 53	a	53½	
Rest. Uitgestelde dito	1½	a	18½
Kans-Biljetten	18½	a	18½
Stellen van uitgeloten dito	6550	a	6600
Amortistatie-Sindic. 4½ pCt. - 97	a	97½	
Domein Losrenten. 2½ ” - 89½	a	89¾	
Handel-Maatschappij 4½ ” - 85½	a	86	
Frankrijk, Inschrijving Grootb. 5 ” -	a	—	
Dito op dito	3	a	72½
Rusland, bij Hope en Comp. . 5 ” - 99½	a	100½	
Ins. op 't Grootb. . 6 ” - 53½	a	53½	
Pruissen, Obl. Neg. Londen . 5 ” - 107½	a	108½	
dito in Londen van 1822	107½	a	108½
Spanje, Obl. bij Hope en Comp. 5½ pCt. - 20½	a	20¾	
Nieuwe geldl. van 1822	7½	a	7½

en werkeloos af te wachten; maar integendeel, zoo vroeg als zulks mogelijk is, tijdige maatregelen te nemen om hetzelfde voor te komen.

De vrede met, en erkenntis van de vrije Noord- Amerikaansche Staten, hadden dit gevolg, dat men in onze geschiedenis voor de eerste maal een vijfen en onafhankelijk staat in de nieuwe wereld zag te voor- schijn treden. Engelsche volkplantingen hadden zich onafhankelijk gemaakt, en eenen rang verkregen onder de zelfstandige natien, het werd dus gebiedend nood- zakelijk voor Engeland, om ons naar de tijdsomstandig- heden te schikken.

Dat gedeelte, onder anderen, van het navigatie-systeem waarbij alle invoer van producten uit Azie, Afrika of Amerika, in Engeland, anders dan op Engelsche schepen (Het vervolg op den kant van de volgende bladz.)

tijd moet afwachten dat het aanstaande is. Maar dat men zoo veel mogelijk in tijds maatregelen moet nemen om hetzelfde voor te komen.

De eerste zware slag dien de Britsche handel- en zeevaart onderging, was de vrede met Noord-Amerika. Nu was er een onafhankelijke staat in de nieuwe we- relt opgerezen, die een voorbeeld gegeven heeft, hetwelk weldra door meer anderen achtervolgd is. En de wereld is getuigen van de gevolgen, welke deze Amerikaansche oorlog over geheel Europa gebragt heeft, en die zoo licht niet verloren zullen gaan.

De onmiddellijke les welke de Amerikaansche oorlog aan de geheele wereld, maar bijzonder aan Engeland gelaten heeft, is deze: dat in staatkundige wijsheid, wanneer er een gevaar te voorzien is, niets verderfe- lijker wezen kan dan de aannadering van hetzelfde loom

1. Visscherij; 2. Kustvaart; 3. Europese handel; 4. het regelen van den handel met Azie, Afrika en Amerika; 5. de Navigatie-wetten betrekkelijk tot de volkplantingen. En alles wat hieromtrent vastgesteld is gebleven tot in het jaar 1783. Dit laatste genoemde jaar wordt door den Heer Huskisson beschouwd als het begin dier alvermogens omwentelings-gebeurtenissen, waarvan de grond gelegd is, in den aanvang, voort- gang en voor Groot-Brittannië onvoorziene ongeluk- kiger uitgang van den Amerikaanschen oorlog. Maar vooraf haalt de Heer H. de gebeurtenissen op, tot 1756 af.

Eene hoofles wil de Heer Huskisson uit alle omstan- digheden hebben afgeleid, te weten: dat het tot de staatkundige wijsheid behoort, om wanneer men een gevaar voorziet, men niet in loom- en traagheid den

nement aangezet is door ijdele beweegredenen, om eens proeven te willen maken, en nuttelooze, althans onzekere en onberekenbare nieuwigheden in te voeren; dan wel, of deze veranderingen al is het dat eenige bijzondere belangen daarbij een weinig kortstondige schade mogen geleden hebben. Maar voorbijgaande omstandigheden moe- ten dien invloed niet hebben om algemeen nut- tige maatregelen te strekken of te beletten. — Bij deze gelegenheid geeft de Heer Huskisson een beknopt overzicht van de geschiedenis der Engelsche Navigatie-Wetten.

Hij beschouwt als het groot Charter van het naviga- tie-systeem de acte van het 1de jaar van Koning Karol den II., welks inhoud hij onder vijf hoofdstukken brengt.

verboden was, kon niet langer in stand gehouden worden. Men ziet uit de weinige medegedeelde, hoe belangrijk dit werke is. De Heer *Hasslison* spreekt en handelt als een Engelsman, zoo sprak en handelde ook Mr. *Canning*, en wie is er die dit kan kwalijk nemen; want hoezeer *Kosmopolitismus* de uitkomst moet zijn, van de eendijle ontwikkeling aller maatschappelijke banden en vereenigingen. Zoo is tevens niet zekerder, dan dat vaderlandsche de grondslag ook van dat denkbeeld eener algemeene wereldburgelijke zamenstemming daaraan zal. We een goed burger zijn wil, moet beginnen met een goed huisvader te zijn, en wie een goed menschevriend en een echte cosmopoliet wil zijn, moet be- ginnen met een binnenaar te zijn van zijne vaderstad, van zijn gewest, van zijn vaderland, dit mogt aan den eenen kant wettigend zijn in de ooren van zulke klein-

geestige menschen, die alle *Kosmopolitismus* verwerpen; daarentegen mishagen aan anderen die aan theoretische mijningen toegeven, alle liefde tot vaderstad, vaderland, gewest en vaderland, als onderwensch verbanen. De waarheid leert ook hier in het midden, en men ziet het in Staatsleden gelijk *Canning*, die steeds Engeland op den voorgrond stelde, en *Hasslison* die bij de liberale wegeving voor zeevaart en koophandel nogtans altijd Britanniën als de Koningin der golven wil beschouwd hebben. Men stelt het uit zulke insterriële voorbeelden, dat gezonde vaderlandsche en een echt *Kosmopolitismus* geenszins twee onverenigbare denkbeelden zijn. Wie volbragt heeft de plichten van mensch, echnoot en burger dan *Socrates*, en wie was grooter *Kosmopoliet*, en dit is ook de sloosom van deze overdenking.

Z. E. E. - T. H. D. I. N. G.
Sedert onze laatste zijn in Tessel binnengekomen F. Smit, van Curaçao, L. N. Matzen, van Ostrisier, H. H. Zeystra, naar Montevideo, (terug uit zee) P. J. Spilard, van Sumatra, is van de quarantaine ontslagen.
Uitgezeild J. H. Veer, naar Batavia.
Het schip *Alida*, Kapr. G. van Laar, met zaad, van Nijboing naar Rotterdam; is, volgens een brief van Delft van den 21 September (te Hamburg ont- vangen) den vorigen avond aldaar voor de haven, op het stijk, in zinkende staat aangekomen en zonde moe- ten lossen om te repareren; de Kapr. vreesde dat de lading, waarvan een gedeelte weg gepompt was, be- schadigd zoude zijn.
Het schip *Carl Wilhelm*, Kapr. C. F. Marguardt,

met zaad en rogge, van Riga naar Amsterdam, is, volgens een brief van Kopenhagen van den 22 Septem- ber, dien ochtend aan den grond geraakt; men zou hetzelfde door een stoomvaarting een lichter op zijde doen brengen en hoopde dat het schip geen schade van aanhang zoude bekomen, maar zonder lossen de reis zou kunnen voortzetten.
Arrivemenen: Te Baltimore Kapr. F. W. Norman, van Rotterdam; te Havre A. Berner, van Ostende; te Dinkerken N. Hyllok, van Rotterdam; Kapr. Beerblak, van Ostende; te Dartmouth P. de Boer, en te Topsham G. Kuiper, en W. R. Huismann, beide van Antw.; te Cowes Kapr. Ruyal, van Amst.; te Grave Kapr. Fox, van Ostende, R. Gibbs, en J. Ladd, en te Hall G. Kroff, W. Patrick, en J. Easson, beide van Rott.; te Bremen Kapr. Alberts, van Groningen.

Oostenr., Obl. bij <i>Gollen Comp.</i>	5	"	- 78	a 78½
dito	4	"	- 63	a 63½
Certificaten	2½	"	- 42	a 42½
Neg. Metaliek	5	"	- 87½	a 88

Dito Bank-Actien	1295	a 1300
Napels, Certificaten	5 pCt.	- 71½ a 71¾
dito dito in Napels	72	a 72½

* * De Commissie van Administratie over de Gevangenhutten te LEIDEN, is voornemens, onder nadere approbatie, op Maandag, den 8 October 1827, des morgens te elf ure, in het openbaar aan te besteden de levering van de BENODIGDHEDEN voor het onderhoud der Gevangenen in de Militaire Strafgewangen even buiten Leiden, als; Voor het eerste halfjaar van 1828.

Rogge- en Tarwemeel;
Rundvleesch, Rundvet en Beenderen;
Gerstemeel, gepelde Gerst of Gort, graauwe of groene Erwtten of Linzen;
Steenkolen, Turf en Takkebossen.

Voor het geheele jaar 1828.

Aardappelen;
Groenten;
Zout, Peper, Azijn, Olij en Kaarsen;
Boter;
Legstroo;
Hout.

En zulks volgens monsters daarvan voorhanden ter plaatse der aanbesteding in de Militaire Strafgewangen voor- noemd; alwaar ten bureele van den Heer Commandant, van heden af, de Conditiën en Voorwaarden zullen ter lezing leggen, gelijk mede in alle voornamē Koffijhuizen en Logementen binnen deze Stad.
Leiden, den 28 September 1827.

De Commissie van Administratie voornoemd,
Ter ordonnantie van dezelve,
F. C. C. TYDEMAN, Secretaris.

* * Bij J. B. VAN GENT, gekwalificeerd Collecteur der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Leyden, zijn nog te bekomen voor de 137ste LOTERIJ, waarvan de Eerste Klasse op HEDEN begint te trekken, HEELE en GEDEELTENS van LOTEN, zoo in Huur als in Koop; alles Prijs - Courant.

* * Iemand genegen zijnde, met Januarij eerstkomende, eene AFFAIRE over te nemen, welke vatbaar is voor uitbreiding en een burgerlijk bestaan kan geven, bij welke ook eenige penningen op Kusting kunnen gehou- den worden. Adres bij A. VAN BENTEN, Boekverkooper op de Mare te Leyden.

* * G. MAURITZ, O. J. VAN WAGENINGEN, E. BOONEN, J. BOONEN en E. VAN DER SCHOOR, Makelaars, zullen op Woensdag den 3 en Donderdag den 4 October 1827, des namiddags ten drie ure precies, in het Hof van Holland, buiten de St. Joris Poort, te Dordrecht, in veiling verkoopen: Eene mooie partij RIJNSCHE HOUTWAREN, bestaande in lange en zware Eiken Houten, Eiken Balken, Eiken Roeden, Eiken Klossen en Krom- mers, Wezelsche Balken en Roeden, van onderscheidene lengte en zwaarte, platte en ronde Dennen, Maasbalken, Dikbalken en ronde Grijnen, waaronder geschikt tot Molenroeden, en voorts Wagenschot, Pijphout en Vachout. Welke twee dagen vóór de Verkoop ingenomerd zullen liggen aan den Noordendijk, boven den Volmolen.

* * Op Zaterdag den 6 October 1827, des avonds ten vijf ure, zal men in het Heeren Logement aan den Burg binnen Leyden, publiek doen veilen en verkoopen: Verscheidene hechte, sterke en wel doortimmerde HUIZEN en ERVEN, allen staande en gelegen binnen Leyden, zoo op de Hoogewoerd, het Levendaal, in de Kraaijerstraat als elders; allen in het breede bij biljetten omschreven. Zijnde nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris H. ROSKES, te Leyden voornoemd.

* * VERKOOPING op Zaterdag den 13 October 1827, des avonds ten vijf ure, in het Heeren Logement aan den Burg te Leyden, (op Registerlijk Gezag) N°. 1. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van onderscheidene zoo behangen als onbehangen boven- en beneden-Kamers, Droogzolder, ruime Keuken, Kelder, Plaats, en hegeen verder tot een goed Woonhuis wordt vereischt, staande en gelegen te Leyden, aan de Westzijde van het Rapenburg, omtrent de voorste Doelenssteeg, met een uitgang in zekere gemeene Poort aan de Noordzijde van dezelfde Steeg, Wijk 1 N°. 246. — N°. 2. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortim- merd dubbeld HUIS en ERVE, geteekend met N°. 178, waarin de *Herbergiers Nering* sedert onheugelijke jaren is geëxerceerd en nog wordt gecontinueerd, met Stalling voor 34 Koebeesten en 8 Paarden, Wagenschuur, Kaakbarg en verder getimmerde, staande en gelegen te Leyderdorp, in de Kerkbuurt aan het Leyderdorsche Hek of Schouw- brug. — N°. 3. Een hecht, sterk HUIS en ERVE, van ouds genaamd „DE HOLLANDSCHE TUIN.” met een Stalling voor 6 Paarden en ruim 50 Koebeesten, waarin mede de *Herbergiers Nering* sedert vele jaren is gedaan en thans tot *Slagterij* wordt gebruikt, staande en gelegen tegen over de Kerk te Leyderdorp, geteekend met N°. 145. — N°. 4. Een hecht, sterk HUIS en ERVE, met Zomerhuis, Stalling voor Paarden en Koebeesten, Schuur of Wagen- huis en verder getimmerde, staande en gelegen in de Dorpsstraat te Leyderdorp, nevens de Kerk, get. met N°. 176. — (Vrijwillig) N°. 5. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, sedert onheugelijke jaren geappropriëerd tot *Koffijhuis* en waarin gemelde Affaire nog wordt gecontinueerd, voorzien van een ruim Voorhuis, met twee Verruikjes, twee beneden-Kamers, waarvan de eene is behangen, Binnenplaats, Keuken, groote behangen boven Volkkamer, Achterkamer, Droogzolder, Mangel- en Dienstbodenkamers, alsmede van eenen buitengewoon grooten overwelfden Kelder, staande en gelegen te Leyden op de Warmoesmarkt, omtrent de Korte Koornbrugsteeg, uitkomende in de Toornsteeg, Wijk 4 N°. 52. — N°. 6. Een hecht, sterk HUIS en ERVE, waarin de *Tappers Nering* sedert vele jaren met goed succes is gedaan en nog wordt gecontinueerd, voorzien van twee behangen Kamers, Volkkamer, Keuken en Plaatsje, voorheen geweest zijnde twee Huizen en Erven, staande en gelegen te Leyden, aan de Westzijde van de Vrouwensteeg, tusschen het Marendorp en den Rhijn, Wijk 6 N°. 46 zwart en rood. — N°. 7. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van behangen en onbehangen Kamers, Keuken en verdere Commoditeiten, staande en gelegen te Leyden, mede aan de Westzijde van gemelde Steeg, naast het voorgaande perceel, Wijk 6 N°. 47. — N°. 8. Een goed, degelijk en weltoegemaakt partij LAND, groot 11 bun- ders en omtrent 27 roeden, doch verongeldende, volgens de oude meting, voor 11 bunders, 56 roeden en 71 ellen, gelegen in de groote Polder, onder Soeterwoude, zijnde voor de helft *Wei- of Hooiland* en voor de wederhelft *Teelland*, waarvan 2 bunders 55 roeden met *Aardappelen* zijn beteeld. — N°. 9. Een aangename SPEEL - TUIN, voorheen geweest zijnde onderscheidene Tuinen, met twee Speelhuizen, en verdere getimmerde, staande en gelegen aan de Heerenweg, even buiten de Koepoort der Stad Leyden, naast de Blaauwe Laan, onder Soeterwoude, heb- bende een fraai uitzigt over de Weilanden op het Dorp Soeterwoude, geteekend met N°. 291.

Het perceel N°. 1 zal dagelijks, op bekomen consent van den Heer en Mr. J. F. C. MOLTZER, in de Nieuw- steeg alhier, en zonder zoodanig consent, daags vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags van 9 tot 12 ure, kunnen worden bezigtigd, terwijl het perceel N°. 5 alleen daags vóór de Verkoopdag, het perceel N°. 8 van heden af elken dag, en de overige percelen op den dag der Verkoopdag, zullen te zien zijn. — Zijnde inmiddels nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris J. VALK te Leyden, en ten opzichte van de percelen N°. 2, 3, 4 en 8, mede ten Kantore van den Nosaris C. KLAVERWEYDEN, onder Soeterwoude.

* * N. SAMSOM, openbaar Notaris, residerende te Koudekerk, als lasthebbende van zijn Principaal, zal op Dingsdag den 16 October 1827, in tegenwoordigheid van getuigen, in het Logement de *Star*, te Oudshoorn, opveilen, en op Dingsdag den 23, daaraanvolgende, beide aan te vangen des avonds ten 5 ure, bij afslag, verkoopen: Eene kapitale BOUWMANS-WONING, van ouds genaamd *Hoogerwal*, thans *RUST VAN ONRUST*, met de daarbij en achter gelegene WEI- en HOOLANDEN en BOOMGAARDEN, benevens een UITERDIJK aan den Rijn, te zamen groot of verongeldende, volgens de oude meting, voor nagenoeg 29 Bunders; waarvan een gedeelte met *Pan- en Esrik - aarde* is bezet, staande en gelegen in den Hoorn, in de Polders Kerk en Zanen, onder de gemeente van Alphen; benevens diverse percelen WEI- en HOOLANDEN, ENT- of KWEEK-TUINEN, gelegen onder de gemeenten *Hazerswoude*, *Boskoop* en *Alphen*: breeder bij geaffigeerde biljetten omschreven; waarop een aanzienlijk gedeelte van den Koopprijs, tegen eenen matigen interest, gevestigd kan blijven, nader bij de Koop-voorwaarden te ver- melden, welke drie dagen vóór de veiling, ten Kantore van voormelden Notaris ter lezing zullen liggen.

* * VERKOOPING OP REGISTERLIJKE AUTHORITYSATIONE.

Op Zaterdag den 20 October 1827, des avonds ten 6 ure, in het Logement aan den Burch binnen Leyden, van diverse HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen binnen Leyden voornoemd, te weten:

N°. 1. Een HUIS en ERVE, met een Werkplaats en Tuin, aan de Noordzijde van het Noordeinde, in Wijk 1 N°. 30. N°. 2. Een HUIS en ERVE, aan de Noordzijde van de Nobel- of Breedestraat, om den hoek van de Choorlammersteeg, in Wijk 4 N°. 237. — N°. 3. Een HUIS en ERVE, aan de Nedergelegde Vestwal, tusschen het Kort Rapenburg en de Molenwerfsteeg, in Wijk 1 N°. 61. — N°. 4. Een DITO, staande en gelegen als het voorgemelde, op den hoek van de Pompepoort, in Wijk 1 N°. 60. — N°. 5. Twee DITO, staande en gelegen als het voorgemelde, in een Poort, Wijk 1 N°. 59 en 58. — N°. 6. Een TUIN- GROND, met een Loois en getimmerde, aan de Westzijde van de Kruisstraat, tusschen de Narmstraat en Binnevestgracht, in Wijk 5 N°. 196. — N°. 7. De helft in een HUIS en ERVE, op de Oude Singel, om den hoek der Oostzijde van de Zandstraat, met de helft in een PAKHUIS, in dezelfde Straat, daaraan verheeld, in Wijk 5 N°. 384. — N°. 8. Een SPEELTUIN, met twee Speelhuizen en verder getimmerde daar in, aan de Haagsche en Delftsche Trekvaart, buiten de Witte Poort der Stad Leyden, onder Soeterwoude.

En V R I J W I L L I G.

N°. 9. Een HUIS en ERVE, aan de Westzijde van de Heerengracht, omtrent den Nieuwen Rhijn, met een Werkhuis en Pakhuis, benevens de Grond van een afgebroken Huis, uitkomende in de Vestestraat, in Wijk 7 N°. 107, 106 en 199.

Alle de voorschreve percelen, zijn daags vóór de Veiling, des voormiddags van 10 tot 12 ure, en des namiddags van 2 tot 4 ure, voor een ieder te zien.
Nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris T. VAN BERGEN, te Leyden voornoemd

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.